

Κατεχόμενα: Λειτουργία στην ιστορική Ι.Μ του Αποστόλου Βαρνάβα

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Κύπρου](#)

Στην Ιερά Βασιλική και Σταυροπηγιακή Μονή [Αποστόλου Βαρνάβα](#) στην κατεχόμενη Σαλαμίνα θα μεταβεί για να λειτουργήσει στις 14 Ιανουαρίου του 2023 ο πάτερ Ιωάννης, Πρωτοσύγκελος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής και Ηγούμενος της Μονής.

Σύμφωνα με τον πάτερ Ιωάννη, η πρώτη θεία λειτουργία στην **Ιερά Μονή Απ. Βαρνάβα** τελέστηκε στις 8 Μαρτίου του 2014. Ο πάτερ Ιωάννης Πρωτοσύγκελος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής και Ηγούμενος της **Μονής Αποστόλου Βαρνάβα** ανέφερε πως ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β' μετά τον θάνατο του γέροντα Γαβριήλ στις 5 Δεκεμβρίου του 2013 τον εξέλεξε και τον ενθρόνισε Ηγούμενο της Μονής τον Ιανουάριο του 2014. Από τότε συνέχισε

ανελλιπώς μεταβαίνει στη Μονή και τελεί τη θεία λειτουργία στο καθολικό της Μονής.

Η θεία λειτουργία, σημείωσε, τελείται τέσσερις Κυριακές, είναι η τρίτη Κυριακή του μήνα Φεβρουαρίου, η τρίτη Κυριακή του Σεπτέμβρη, η τρίτη Κυριακή του Οκτώβρη και η τρίτη Κυριακή του Δεκέμβρη. Επίσης το Σάββατο της Διακαινησίμου δηλαδή μετά την Ανάσταση πρώτη **Κυριακή του Θωμά**, και ο Εσπερινός και η λειτουργία στην εορτή του Απόστολου Βαρνάβα 10 και 11 Ιουνίου.

Οπως είπε έχει παραχωρηθεί ο Ιερός ναός του **Αγίου Αντωνίου** που είναι της Αρχιεπισκοπής ως Μετόχι της Ιεράς Μονής του **Αποστόλου Βαρνάβα** και εκεί οι τελούνται τις υπόλοιπες ημέρες και τις Κυριακές η θεία λειτουργία.

Σε ό,τι αφορά το Μοναστήρι, είπε ότι είναι βουβό, ερειπωμένο και κατεστραμμένο, ενώ θέλει συντήρηση, αφού ο χρόνος το φθείρει, όμως, παρά τις προσπάθειες που είχε καταβάλει ο μ. ο **Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος ο Β΄** ώστε να δοθεί η άδεια για την συντήρηση του, η άρνηση των Τούρκων, όπως είπε, ήταν επαναλαμβανόμενη.

Το μοναστήρι του **Αποστόλου Βαρνάβα** βρίσκεται κοντά στην Αμμόχωστο, ανάμεσα στα χωριά Έγκωμη, Άγιος Σέργιος, Λιμνιά και Στύλλοι, περίπου ένα χιλιόμετρο από την **ιστορική Σαλαμίνα**. Το μοναστήρι αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προσκυνήματα της Κύπρου αλλά εδώ και τριάντα πέντε χρόνια το ιστορικό αυτό μοναστήρι βρίσκεται υπό τουρκική κατοχή και λειτουργεί ως μουσείο εικόνων. Το ευχάριστο είναι ότι το μοναστήρι αυτό διατηρείται σε αρκετά καλή κατάσταση σε σύγκριση με τις δεκάδες κατεστραμμένες εκκλησίες και μοναστήρια μας. Το 2005 μετά από 31 χρόνια οι κατοχικές δυνάμεις επέτρεψαν και λειτουργήθηκε ξανά το κατεχόμενο μοναστήρι του Αποστόλου Βαρνάβα. Η Κυπριακή Εκκλησία γιορτάζει τη μνήμη του ιδρυτή της και πολιούχου της, του Αποστόλου Βαρνάβα στις 11 Ιουνίου.

Ο **Απόστολος Βαρνάβας** γεννήθηκε στην Κύπρο τον 1 ο μ.Χ. αιώνα και ήταν «Ιουδαίος Λευίτης, Κύπριος τω γένει». Αρχικά ονομαζόταν Ιωσής, οι Απόστολοι όμως τον μετονόμασαν σε Βαρνάβαν, που σημαίνει «υιός παρηγοριάς» όταν ακολούθησε το Χριστό και έγινε ένας από τους μαθητές του. Ο Βαρνάβας θεωρείται ίσος των 12 και πρώτος μεταξύ των 70 Αποστόλων. Ο **Απόστολος Βαρνάβας** ο Κύπριος είναι ο ιδρυτής και ο θεμελιωτής της Εκκλησίας της Κύπρου. Θεμελίωσε την Κυπριακή Εκκλησία, που είναι μια από τις παλαιότερες Εκκλησίες της χριστιανοσύνης και είναι Αποστολική, όπως οι **Εκκλησίες της Ιερουσαλήμ**, της Αντιόχειας και της **Ρώμης**. Ο Ελληνορθόδοξος Πατριάρχης της Ιερουσαλήμ είναι διάδοχος του Αποστόλου Ιακώβου.

Ο Ελληνοκύπριος Αρχιεπίσκοπος, ισάξιος στην ιεραρχία με Πατριάρχη, είναι ο διάδοχος του **Αποστόλου Βαρνάβα**. Σε αυτόν χρωστά η Εκκλησία της Κύπρου το αυτοκέφαλο της.

Μέχρι την τουρκική εισβολή στο μοναστήρι έμεναν τρεις τελευταίοι γέροντες μοναχοί οι αδελφοί Βαρνάβας, Χαρίτωνας και Χρύσανθος, σπουδαίοι αγιογράφοι και μουσικοί από την Τρεμετουσιά οι οποίοι παρέμειναν δύο χρόνια ακόμη μέχρι το 1976 και μετά υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν τη Μονή και αποσύρθηκαν στη Μονή Σαυροβουνίου. Το μοναστήρι απογυμνώθηκε από τις παλαιές εικόνες και θησαυρούς του. Είναι άγνωστο που βρίσκονται τα ιερά σκεύη και οι εικόνες της Μονής που αριθμούσαν περίπου 150. Οι αρχικές εικόνες του εικονοστασίου έχουν εξαφανιστεί και οι εικόνες, στο μικρό μουσείο εικόνων καμία σχέση έχουν με τις εικόνες που υπήρχαν στο χώρο, οι οποίες ή καταστράφηκαν ή πουλήθηκαν σε αρχαιοκάπηλους στο εξωτερικό.

Η Εκκλησία της Κύπρου είναι αυτοκέφαλη και αναγνωρίστηκε αυτοκέφαλη όπως μας αναφέρει η ιστορία, το 431 στην Εκκλησιαστική Σύνοδο της Εφέσου. Παρόλα αυτά ο Πατριάρχης Αντιοχείας δοκίμασε να άρει από την Κυπριακή Εκκλησία αυτά τα απaráγραπτα ανώτατα δικαιώματα. Το 477 ο κλήρος της Κύπρου χρησιμοποίησε την θαυμαστή ανακάλυψη του λειψάνου του Αποστόλου Βαρνάβα , για να απελευθερώσει και να αποκόψει ριζικά και για πάντα την Εκκλησία της Κύπρου από τα Πατριαρχεία.

Παλιά στην πρωτοχριστιανική και βυζαντινή εποχή ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου δεν κατοικούσε στην Λευκωσία όπως σήμερα αλλά στην Κωνσταντία, πόλη όπου γεννήθηκε μαρτύρησε και πέθανε ο Απόστολος Βαρνάβας, μια μικρή βυζαντινή πόλη που πήρε το όνομα της από τον Μέγα Κωνσταντίνο , και ήταν κτισμένη πάνω στα ερείπια της αρχαίας πόλης της Σαλαμίνας.

Η χριστιανική παράδοση βασισμένη σε ιστορικό γεγονός εξιστορεί ότι ο τότε Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντίας Ανθέμιος είδε σε όνειρο τον Απόστολο Βαρνάβα, που του υπέδειξε την τοποθεσία όπου βρισκόταν ο τάφος του, στην πεδιάδα της Σαλαμίνας κάτω από ένα μοναχικό δέντρο, μια τριμιθιά , και τον παρακίνησε να ανοίξει αυτόν τον τάφο. Ο Αρχιεπίσκοπος Ανθέμιος υπάκουσε στο όραμά του και με λιτανείες και μεγαλοπρέπεια κατευθύνθηκε προς το μέρος του τάφου. Έσκαψαν κάτω από την τριμιθιά και έφτασαν σε ένα λαξευμένο τάφο μέσα στον ασβεστόλιθο, καταχωμένο και ξεχασμένο. Εκεί μέσα ήταν το λείψανο του Αποστόλου Βαρνάβα και πάνω στο στήθος του λειψάνου, ο Αρχιεπίσκοπος Ανθέμιος βρήκε ένα αντίγραφο του Κατά Ματθαίον Ευαγγελίου, γραμμένο με το χέρι του ιδίου του Αποστόλου Βαρνάβα. Με το Κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο στο χέρι, ο Ανθέμιος έπλευσε προς την βυζαντινή πρωτεύουσα Κωνσταντινούπολη την εποχή που αυτοκράτορας ήταν ο Ζήνων (474-491). Ο αυτοκράτορας παρέλαβε το Ευαγγέλιο με μεγάλη χαρά και το εναπόθεσε σε μια εκκλησία κοντά στο αυτοκρατορικό παλάτι.

Ο αυτοκράτορας Ζήνων ήταν πρόθυμος να ακούσει τα παράπονα του Αρχιεπισκόπου Κύπρου για την επέμβαση του Πατριάρχη της Αντιόχειας και παρέπεμψε την ευθύνη για τη λήψη αποφάσεως στον Ακάκιο, τον Πατριάρχη της Κωνσταντινουπόλεως. Τότε συγκαλέστηκε μια εκκλησιαστική σύνοδος, κατά την διάρκεια της οποίας επιβεβαιώθηκαν τα ήδη καθορισμένα από τη Σύνοδο της Εφέσου Δικαιώματα, οι περίφημοι οκτώ κανόνες του «status quo ante».

Με αφορμή τα πορίσματα αυτής της συνόδου ο αυτοκράτορας Ζήνων εξέδωσε ένα διάταγμα, στο οποίο απαγόρευε στον Πατριάρχη της Αντιόχειας και τον υπόλοιπο κλήρο να παραβιάζει την αυτονομία της Εκκλησίας της Κύπρου, την οποίαν κήρυξε ανεξάρτητη και αυτοκέφαλη. Μετονόμασε την Επίσκοπο της Κωνσταντίας σε μητροπολίτη όλου του νησιού της Κύπρου και του απένειμε τον τίτλο του Αρχιεπισκόπου της Κύπρου και το επίθετο Μακαριότατος, δηλαδή ο πιο ευτυχισμένος. Επιπρόσθετα ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου παραχώρισε στον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου, που ήδη είχε τα δικαιώματα ενός Πατριάρχη, και άλλα προνόμια και αξιώματα που κανένας άλλος Πατριάρχης δεν κατείχε και τα οποία ανήκαν δικαιοματικά μόνο στον αυτοκράτορα. Μεταξύ άλλων απέμεινε στο Αρχιεπίσκοπο της Κύπρου και τα εξής προνόμια : να φορεί πορφυρό μανδύα στις

επίσημες τελετές και να κρατεί αντί για ποιμαντορική ράβδο, αυτοκρατορικό σκήπτρο που φέρει στην κορυφή του μια σφαίρα. Του παραχώρισε επίσης το δικαίωμα χρήσης της σφραγίδας του Δικέφαλου αετού και τον εξουσιοδότησε να υπογράφει με κόκκινο μελάνι όπως εκείνος, ο ηγεμόνας δηλαδή του Βυζαντίου.

Σε απόσταση 100 μέτρων προς τα ανατολικά του Μοναστηριού βρίσκεται λαξευτός τάφος της ρωμαϊκής περιόδου που θεωρείται ως ο τάφος του Αποστόλου Βαρνάβα, σήμερα βεβαιοι άδειοι. Ακριβώς γι αυτό κατέστη προσκυνηματικό κέντρο και διακοσμήθηκε με τοιχογραφίες, οι οποίες όμως ως επί το πλείστον καταστάφηκαν. Το 75 μ.Χ. ο Απόστολος Βαρνάβας κοιμήθηκε εν Κυρίω και οι μαθητές του και ο Μάρκος τον έθαψαν κρυφά σε αυτό το τάφο και έφυγαν από το νησί κυνηγημένοι. Μαζί με το λείψανο του Αποστόλου Βαρνάβα έθαψαν και το χειρόγραφο Ευαγγέλιο του Ματθαίου, ενός από τους τέσσερις Ευαγγελιστές.

Με την βοήθεια μιας σκάλας κατεβαίνει κανείς προς τον τάφο, όπου ανοίχθηκε πηγή για να πέρουν αγίασμα οι προσκυνητές. Εδώ, στο στήθος του λειψάνου του Αποστόλου Βαρνάβα ο Αρχιεπίσκοπος Ανθέμιος βρήκε το αντίγραφο του Κατά Ματθαίον Ευαγγελίου γραμμένο με το χέρι του ιδίου του Αποστόλου Βαρνάβα. Ο Απόστολος Βαρνάβας υπέστη μαρτυρικό θάνατο κατά τη διάρκεια του προσηλυτισμού των ειδωλολατρών και των παλαιών Εβραίων συντρόφων του. Βασανίστηκε και λιθοβολήθηκε μέχρι θανάτου από τους Εβραίους στη γενέτειρά του Σαλαμίνα.